

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

Číslo: UV-40841/2010

173

Návrh záverečného účtu verejnej správy SR za rok 2009 - aktualizácia podľa finálnych údajov vykázaných v metodike ESA 95

Podnet:

Uznesenie Národnej rady
Slovenskej republiky č. 62/2010

Obsah materiálu:

1. Návrh uznesenia NR SR
2. Predkladacia správa
3. Vlastný materiál

Predkladá:

Iveta Radičová
predsedníčka vlády
Slovenskej republiky

Bratislava november 2010

N á v r h

**UZNESENIE
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

z 2010

**k Návrhu záverečného účtu verejnej správy SR za rok 2009 - aktualizácia podľa
finálnych údajov vykázaných v metodike ESA 95**

Národná rada Slovenskej republiky

A. berie na vedomie

A.1. návrh záverečného účtu verejnej správy Slovenskej republiky za rok 2009 - aktualizácia podľa finálnych údajov vykázaných v metodike ESA 95, ktorý vykazuje v metodike ESA 95 schodok verejnej správy 4 999,4 mil. eur;

A.2. podiel schodku verejnej správy na HDP za rok 2009, ktorý dosiahol 7,9 % hrubého domáceho produktu v roku 2009;

A.3. konsolidovaný dlh verejnej správy, ktorý k 31.12.2009 dosiahol 22 330,4 mil. eur, čo predstavuje 35,4 % hrubého domáceho produktu v roku 2009.

1. Výsledok hospodárenia verejnej správy v metodike ESA 95

1.1 Aktualizovaný výsledok hospodárenia verejnej správy v metodike ESA 95

V zmysle uznesenia Národnej rady SR č. 62 z 9.9.2010 sú v nasledujúcom texte prezentované aktualizované výsledky hospodárenia verejnej správy v roku 2009 podľa metodiky ESA 95. Údaje sú v súlade s výsledkami, ktoré boli notifikované Eurostatom v októbri 2010.

Schodok verejnej správy za rok 2009 dosiahol 4 999 409 tis. eur, čo predstavuje 7,9 % HDP. Podrobné výsledky hospodárenia podľa jednotlivých zložiek verejnej správy poskytujú nasledovný prehľad (v tis. eur):

Druh verejného rozpočtu	2008 ¹⁾	2009		
	Skutočnosť	Rozpočet ²⁾	Skutočnosť	Rozdiel
a	1	2	3	4=3-2
Verejná správa spolu	-1 397 232	-3 137 985	-4 999 409	-1 861 424
v tom: Štátny rozpočet ³⁾	-1 707 230	-3 423 199	-4 353 658	-930 459
Štátne fondy spolu	220 706	243 109	203 769	-39 340
Fond národného majetku SR	-147 912	-5 996	-80 092	-74 096
Slovenský pozemkový fond	-3 021	-432	-5 160	-4 728
Slovenská konsolidačná, a.s.	10 124	482	10 782	10 300
Verejné vysoké školy	-38 040	3 749	-57 564	-61 313
Príspevkové organizácie štátu zaradené do sektora	8 099	-1 939	11 287	13 226
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	-1 461	681	452	-229
Ústav pamäti národa	66	0	-27	-27
Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	33	0	8	8
Slovenská televízia	-8 929	-846	-1 927	-1 081
Slovenský rozhlas	-199	186	2 217	2 031
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	232	0,0	70	70
RTVS, s. r. o.	-631	0	214	214
Tlačová agentúra SR	x	0,0	-397	-397
Audiovizuálny fond	x	0,0	8	8
Vyššie územné celky	-47 036	-38 505	-124 128	-85 623
Príspevkové organizácie VÚC zaradené do sektora	-4 382	7 965	3 193	-4 772
Obce	10 888	0	-282 840	-282 840
Príspevkové organizácie obcí zaradené do sektora	-929	2 157	123	-2 034
Sociálna poisťovňa	299 077	52 297	-316 282	-368 579
Zdravotné poisťovne	13 311	22 306	-9 457	-31 763
Hrubý domáci produkt v bežných cenách	67 007 273	63 607 544	63 050 722	x
Percento schodku verejnej správy z HDP	-2,09	-4,93	-7,93	-3,00

¹⁾ Údaje za skutočnosť 2008 sú revidované a prepočítané konverzným kurzom 1 € = 30,126 SKK.

²⁾ Schválený rozpočet zákonom č. 448 z 27. 10. 2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 596/2008 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2009.

³⁾ Vrátane účtov štátnych finančných aktív a ostatných mimorozpočtových účtov.

Zdroj: Ministerstvo financií SR, Štatistický úrad SR

1.2 Porovnanie aktualizovaných a pôvodných výsledkov hospodárenia verejnej správy v metodike ESA 95

Nárast schodku verejnej správy v porovnaní s údajmi notifikovanými Eurostatom v apríli 2010 (- 6,77% HDP) bol spôsobený:

- *negatívnym vplyvom reklasifikovaných kapitálových injekcií*

Pri notifikácii v apríli 2010 boli nižšie uvedené kapitálové injekcie klasifikované ako finančné transakcie, ktoré podľa ESA 95 nemajú vplyv na schodok verejnej správy. Vychádzalo sa pritom z predpokladaného pozitívneho vplyvu týchto prostriedkov na budúce hospodárenie uvedených spoločností a nadväzne na schopnosť vytvárania dostatočných zdrojov použiteľných pre splácanie týchto prostriedkov. Avšak, na základe informácií poskytnutých z troch ministerstiev (MHV SR, MDPT SR, MZ SR) o súčasnom a očakávanom výsledku hospodárenia uvedených spoločností v roku 2010 sa transakcie prehodnotili a následne preklasifikovali na kapitálové transfery s negatívnym vplyvom na schodok verejnej správy.

v mil. €

Transakcia v r. 2009	Hodnota	Dôvod preklasifikovania
Vklad do zákl. imania MH Invest, a. s.	1,389	Prostriedky boli využité na zabezpečenie reprodukčného procesu spoločnosti.
Vklad do zákl. imania Letisko MRŠ Bratislava, a. s.	5,999	Uvedená čiastka zodpovedá akumulovaným stratám z roku 2008.
NFV poskytnutá spoločnosti Železnice SR, a. s.	69,906	Obe spoločnosti pôžičku využili na krytie prevádzkových strát a v roku 2010 očakávajú stratu.
NFV poskytnutá spoločnosti ŽS Cargo, a. s.	165,970	
NFV poskytnutá nemocniciam	129,763	Očakávané straty v roku 2010 a neschopnosť vytvoriť zdroje pre budúce splácanie pôžičiek vo väčšine zdravotníckych zariadení.
Celkom	373,027	

- *negatívnym vplyvom aktualizácie aktuálnych daňových príjmov a sociálnych príspevkov*
- Pri notifikácii v apríli 2010 boli údaje pre časové rozlíšenie daňových príjmov kvantifikované na základe odhadov, nakoľko v marci 2010 neboli k dispozícii finálne údaje z výkazov. Revízia aktuálnych daní v roku 2009 vychádza z poskytnutia finálnych údajov o výške dane z pridanej hodnoty a dane z motorových vozidiel. Aktualizácia dane z príjmov fyzických osôb z podnikania a dane z príjmov právnických osôb odráža hotovostné vyrovnanie daňovej povinnosti z roku 2009 realizované v roku 2010. Vyššia hodnota revízie vyplýva zo skutočnosti, že daňová povinnosť roku 2009 bola významne nižšia ako v predchádzajúcich rokoch.

v mil. €

Revízia vplyvu aktualizácie v 2009	Hodnota
DPFO z podnikania	96,532
DPPO	205,146
DPH	12,348
Daň z motorových vozidiel	2,974
Odvody	13,031
Celkom	330,031

- *negatívnym vplyvom ostatných úprav vo výške 6,888 mil. €, ktoré vychádzajú z finálnych údajových zdrojov dostupných až v septembri 2010.*

2. Vývoj a štruktúra maastrichtského dlhu¹⁾ v roku 2009

2.1 Aktualizovaná výška maastrichtského dlhu

Na základe uskutočnenej revízie údajov, ktoré boli notifikované Eurostatom v apríli 2010, dosiahol maastrichtský dlh verejnej správy v roku 2009 hodnotu 22 330 389 tis. eur, čo predstavuje 35,4 % HDP (pri revidovanej hodnote HDP 63 050 722 tis. eur).

Štruktúru maastrichtského dlhu podľa jednotlivých subjektov verejnej správy poskytuje nasledujúci prehľad (v tis. eur):

Zložky verejnej správy	k 31.12.2008	k 31.12.2009	Zmena
a	1	2	3 = (2 - 1)
Ústredné rozpočtové organizácie	17 758 282	21 362 308	3 604 026
Fond národného majetku	16 331	16 171	-160
Verejné vysoké školy	531	434	-97
Slovenský rozhlas	199	0	-199
Príspevkové organizácie štátne (50%)	830	31	-799
Vyššie územné celky	309 998	380 757	70 759
Príspevkové organizácie VÚC (50%)	133	121	-12
Obce	1 003 087	1 170 469	167 382
Príspevkové organizácie obcí (50%)	1 228	978	-250
Verejná správa spolu	19 090 619	22 931 269	3 840 650
konsolidácia 1)	-467 005	-600 880	-133 875
Verejná správa spolu konsolidovaná	18 623 614	22 330 389	3 706 775
Hrubý domáci produkt v b.c.	67 007 273	63 050 722	-3 956 551
% maastrichtského dlhu z HDP	27,8	35,4	7,6

1) Konsolidácia predstavuje nesplatené návratné finančné výpomoci poskytnuté zo štátnych finančných aktív mestu Košice (10 489 tis. eur), mestu Žilina (46 963 tis. eur), Bratislavskému samosprávnemu kraju (4 813 tis. eur) a pôžičky zo Štátneho fondu rozvoja bývania obciam (538 635 tis. eur).

Poznámka: Ostatné, tu neuvedené zložky verejnej správy v rokoch 2008 a 2009 nemali dlh.

Zdroj: Ministerstvo financií SR, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity

¹⁾ Podľa metodiky Európskej komisie, ktorá jednotne vymedzuje verejný dlh pre hodnotenie jeho pomeru k hrubému domácemu produktu podľa maastrichtských kritérií, predstavuje maastrichtský dlh SR ku koncu roka 2009 nesplatenú konsolidovanú menovitú hodnotu dlhopisov a zmeniek, prijatých bankových úverov a investičných dodávateľských úverov, návratných finančných výpomocí, záväzkov z finančného lízingu, prevzatého dlhu z rizikových záruk poskytnutých v minulosti na bankové úvery a záväzky Štátnej pokladnice z vkladov klientov, ktorí nepatria do sektora verejnej správy.

Zvýšenie maastrichtského dlhu oproti roku 2008 o 3 706 775 tis. eur (relatívne o 19,9 %) ovplyvnili:

negatívne najmä tieto skutočnosti:

- schodok štátneho rozpočtu na hotovostnej báze a ďalšie požiadavky na cudzie zdroje vyplývajúce z riadenia dlhu a likvidity v priebehu uplynulého roka, ktoré vyvolali potrebu
 - emitovať štátne pokladničné poukážky v menovitej hodnote 1 258 600 tis. eur,
 - emitovať štátne dlhopisy v menovitej hodnote 6 208 195 tis. eur,
 - prijať úvery v hodnote 3 341 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu vyšších územných celkov o 70 759 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu obcí o 32 677 tis. eur,

pozitívne najmä tieto skutočnosti:

- splátky záväzkov zo štátnych pokladničných poukážok v menovitej hodnote 1 059 000 tis. eur,
- splátky záväzkov zo štátnych dlhopisov v menovitej hodnote 2 655 520 tis. eur,
- splátky úverov v štátnom dlhu v hodnote 124 574 tis. eur,
- zníženie vkladov na účtoch tých klientov Štátnej pokladnice SR, ktorí nepatria do sektora verejnej správy, o 24 063 tis. eur,
- vývoj kurzu eura, ktorý zabezpečil zníženie hodnoty štátneho dlhu o 2 924 tis. eur,
- zníženie konsolidovaného dlhu ostatných zložiek verejnej správy o 687 tis. eur,
- ostatné zmeny s pozitívnym vplyvom na dlh vo výške 29 tis. eur.

2.2. Porovnanie aktualizovanej a pôvodnej výšky maastrichtského dlhu

Maastrichtský dlh za rok 2009 sa v porovnaní s aprílovou notifikáciou znížil o 254,1 mil. €. Revízia sa týkala odstránenia záruky Fondu národného majetku a bola vopred prediskutovaná s Eurostatom.

3. Porovnanie aktualizovaných výsledkov hospodárenia verejnej správy a výšky maastrichtského dlhu v metodike ESA 95 s ostatnými krajinami EÚ

Porovnanie s európskym priemerom zatiaľ nie je možné, keďže sa ešte preverujú údaje z Grécka. Zverejnené budú až v polovici novembra.

Z porovnania výsledkov hospodárenia krajín EÚ však vyplýva, že len 7 krajín malo vyšší deficit verejnej správy za rok 2009 ako Slovenská republika. V prípade eurozóny (EMÚ 16) mali vyšší deficit len tri krajiny. Pokiaľ ide o porovnanie výšky konsolidovaného dlhu verejnej správy, SR patrí ku krajinám s najnižšou úrovňou dlhu v roku 2009. V rámci EMÚ 16 Slovensku patrí druhá priečka s najnižším dlhom v 2009.

Podobná situácia je aj pri porovnaní zmeny deficitu v roku 2009 oproti 2008. V rámci EÚ 27 aj EMÚ 16 Slovenská republika opäť patrí ku krajinám s vyššími prírastkami deficitov. V prípade zmeny dlhu sa SR nachádza v strede rebríčka aj v rámci EÚ 27, aj v rámci EMÚ 16.

V rámci krajín V4 Slovensko vykazuje najvyšší deficit aj najvyššiu zmenu deficitu a dlhu v roku 2009. Druhá priečka mu patrí z pohľadu najnižšieho dlhu, pričom rozdiel medzi Českou republikou, ktorá má najnižší dlh spomedzi krajín V4, a Slovenskom je iba 0,1% z HDP.